

■ SALUT PÚBLICA ■ INTERESSOS POPULARS ■ ARTS Y LLETRES ■

Redacció y Administració: carrer de Ronda de la Universitat, número 6, Barcelona.

VENTA: 25 exemplars, 1 peseta; Un número, a quartos. — Surt d' llum los diendres ab tota regularitat. — SUSCRIPCIÓ: Espanya, 8 reis trimestre; Extranger, 16.

CERTAMEN SOCIALISTA

ORGANITZAT PER LO «CENTRE D' AMICS» DE REUS
*****

Tenint en compte les indicacions, tant de particulars com de varis col·lectivistes obrers, que ab molt fonament nos han manifestat la necessitat de aplaçar la celebració del Certàmen; en vista de lo caçs que resultava lo temps àbil pera nostres companyas del Exterior y molt particularment per los de les Amèriques Espanyolas, y considerant que «la traball destituta al Certàmen Socialista deuen distingir per se sovetat y estudi, lo qual requereix un espai de temps major del concedit en la convocatòria, i que no quan los vidrats à desmuntar los temes es mes fàcil que segan explotats» que els individuos d' estudi y l' expòs, per tots aquells que altres responen, lo Centre d' Amics, d' acord amb la Comissió Organitzadora, ha resolt concedir una pròrroga per la administració de traballa.

Per lo tant se rebiran los pliecs desde l' 15 de Febrer corrent fins al 1.º de Juny pròxim, celebrantse la distribució de premis lo 14 de Juliol, diada en què s' commemora la presa de la Bastilla per la ciutat de París, primera etapa de les revolucions modernes.

Los pliecs tenen que dirigir-se al Jarret del Certàmen, carreter del Arc de Sant Nofre, 5, baixos.—Barcelona.

Reus 10 de Febrer de 1885.

La Comissió Organitzadora.

*****

Composicions rebutjades

- N.º 1.—Conservarà la burguesia que la organització de la Federació Regional Espanyola sea pública!—*Sin tema.*
- N.º 2.—Atesisme, Anarquia y Colectivisme.—Lema: «Avant y sempre avants!» (En llengua catalana)
- N.º 3.—Necessitat de no involucrar la qüestió en religiosos amb el problema econòmic.—Lema: «Antes paixerà un buix poy el ojo d' una aguja, que un riu per les portes del cielo.»
- N.º 4.—Consideracions sur la justicia bourgeois.—Lema: «Lafontaine a dia la veritat.» (En llengua francesa).
- N.º 5.—El Ciudadano y el Productor.—*Sin tema.*
- N.º 6.—La moralitat en la classe media.—Lema: «Just que la classe media siga la classe moral.»
- N.º 7.—El Ciudadano y el Productor, considerats respectivament com unitat social en les escales políticament-democràtiques, èconomico-socials.—Lema: «Una Constitució es un peligro y no una garantia.» (Girardini).
- N.º 8.—Memoria sobre la Organización y Aspiracions de la Federació de Treballadores de la Regió Espanyola.—Lema: «La federació de los trabajadores.»
- N.º 9.—Influencia de la mujer en les luches del socialismo revolucionari.—Lema: «La bandera del socialisme en mans de la mujer.»
- N.º 10.—Divagacions revolucionaries sobre la Causa de nostra Misericòrdia y el Medio de remediarla.—*Sin tema.*
- N.º 11.—Què puet deu ocupar el obrero en la societat!—Lema: «La Edad Media tenia su religión la contemplación. La Edad Moderna tiene la suya: el trabajo.» (Condorcet).
- N.º 12.—Creadió d' escoles d' art i oficis.—Lema: «Lo traball intelligent moliva la perfecció de las manifestacions industrials.» (En llengua catalana).
- N.º 13.—Apuntes sociològics.—Lema: «La Luz matara les Tiniesblas.»

N.º 14.—Brevisima Memoria sobre la necessitat de establecer escuelas-talleres d' artes y oficis, y modo ó medios de establecetas.—Lema: «Querem es poder.»

II QUIN CAS!!

***

No fa pas molts dies que per Vilanova y Geltrú no se sentia mes que repetir à tothom aquestas dues paraules:

—Quin cas!

Y creguin que valia la pena.

Per mes que puga haber qui estranyi que se lo rememanta tant per la boca, perque la olor se sentia no mes de parlarne.

En aquest saynere dramàtic ab pretensions de comèdia y semblances de tragedia, hi figuraren com a primers personatges la gracia d' un monsen, los mèrits de una comuna y las bones obres d' una beyata putinera (ó tupinera) de la Reparadora.

Vegin ab tal anuncis si la funció promer ser bona.

Vostés procuríntse un bon mocador pera tarse'l nas à temps, y aném al succés de Vilanova.

Un corresponsal de Deu, alias capellà, era era molt amich de certa família y 'ls feia molta visita.

Que ja la planyen à la tal familia, diuhen? Oh, doncha s'equivocan, perque la mestressa estava molt contenta ab las visitas de la reverenda sotana.

—Be, homes; si senten olor de banya, fassin lo favor de callar.

Donchs com anavam d'hent, lo marit va sortir fora vila.

Y 'l reverent, molt versat en saber aprofitar ocasions... per salvar ànimes, va convenir ab la beyata que farian certas funcions de desagravis en que tots dos hi trobarian gust, dada la devoció d' uns y altre.

Y com la doctrina prescriu la penitència, y certas funcions tenen de ferse à solas, per un y altre motiu y per haberhi à la casa una filla de la beyata, se tancaren los dos à fer l' espiritual

exercici... (s'heu d'ir a la comuna) donchs endevinat.

Y allí deurian estar-se ab la devoció que caracteriza tal acte, ell fent servir lo salpacer y ella rebent la pietat à raig, quan en mitj del silenci y reculliment propis de tan mística esceŀla se senti de sobre un terratrèmol de mil diables y uns horrorosos crists de socors! (assistències) y altres per l' estil.

Què havia passat?

Una friolera.

Les fustas que tapavan lo dipòsit de la comuna, vellias ja y mitj podridas, cruixiren ab lo pes y tal volta ab los exercicis de las dues persones, y ¡¡cataplum!! trencantse pe'l mitj, caygueren l' un de panxa y l' altre d' esquena, prenen tots dos un bany general de tan olorosa materia.

Tapine's l' nas, prenguin un xic d' alé ab ayre pur, y prosseguim.

La filla de la benedita senyora, al sentir los crits d' esglay que feya 'l reverent, va esperar-se i sortí al balcó cridant ¡¡ladres! ¡¡ladres! armants un rebombori de Maria santíssima y las onze mil verjes.

Y acudiren veïns y veïnes y algun esquitx d' autoritat.

Armat tothom de un modo ó altre y previnguts contra 'ls ladres, van a donar auxili cap ala d' ahont surten les veus de socorro, y tenen de tirar à terra la porta de la comuna, perque los dos devots se habien tencat per la part de dins pera millor entregarselos a sos exercicis y evitar que ningú pogués anar a trencarlos las oracions.

¡¡Quin quadro, al caure la porta, se presenta à la vista dels espectadors!!

Passenbi un vel y deixemho corre, perque això pot massà, y estem segurs de que l' espiralat lector ja ho haurà endevinat.

Procurem tirar terra al assumptu, com ho feren a Vilanova pagantlo a bon preu, y ara vostés no fassin corre res d' aquest ni de un altre de semblant que passà a un escolapi que cayguerà dins de un cup de posar vi mentre es-tava introduint la fe à una soltera aficionada a dits espirituals exercicis.

Y tan ha correut lo xiu-xiu d' aquest fet per Vilanova, que per haberse pogut treure à topis la materia de demunt dels protagonistas, alguns ho han batejat donantih 'l nom de *Lo fet de la Topina*.

Ara vostés calculin la fila que deurian fer aquells pobres llatzers al ser trets del bany, la cara que posarian los que ho veieren, y com

quedaria 'l cap del marit després de tal descubriment.

Y si 'ls sembla que tenen de riure, aprofítense, però si algun cop veuen entrar alguna sotana per casa, pensin ab lo fet de la Topinera, agafin un bon garrot, y 'l demés se farà tot sol.

LA ESCOLAPIADA

Fa vuit dies que duquerem als vents de la publicitat lo fet del escolapió Manel, del colègi de Sant Antoni, d'aquesta ciutat, sobre haber tancat un noi deixeble seu vintidous horas à la comuna.

A pesar de ser los periódichs clericals de tanta barra per negar lo que 'ls convé, ara se han callat com uns morts, y ni surt cap vicari general ni coronel à negar això com allò de la monja, y ni un carcatòlic se ha atrevit à posar-se devant nostre per negar aquella *escolapiada*.

Aquest silenci es la mes convincenta prova de la veracitat de nostra denuncia feita en lo número últim.

Ja ho veuen donchs los pares que han tingut la debilitat de confiar sos fills al cuidado de aquesta gent.

Qui no coneix una cosa, malament pot estimarla.

Separats del tut de las afecions de la familia los que fan bullir l'olla ab lo catolicisme, mal poden saber lo que costa y lo que se estima un fill; y per aquest motiu es que tan sovint maltractan sense modos ni pietat à las criatures que se 'ls confian.

Los pares que tingan dos dits de senderi per tenir això en compte, tenen de fugir com del llop de conhaar sos fills a cap telligis, si pena d'exposarse a passar las angonias de la familia del carrer de Villarol, faltant tota una nit y prop de un dia lo fill de casa, perque al pare Manel li había donat la gana de tancarlo à la necessaria.

Si estessim en altres temps, es molt probable que 'l tal Manel no se escapes de una causa criminal y del corresponsent castich à que se hagués fet mereixedor.

Pero, com avui la gent negra es la que priva, no queda mes remey que esperar que vinga la nostra, y llavors fer memoria pera millor apretar de ferm.

Y mentrestant que no 's quexin los pares que entregan sos nolis à custodiar per gent d'habit, encaque que algun dia arribin malmesos à casa, perque no poden pas alegar ignorancias despès dels molts cassos de brutalitat portada à termes per gent de sotana, y atòd sen se contar que la immensa majoria de tals cassos no arriban mai à ser del domini públich.

LAS CIENCIAS Y 'L SAHRE

COMO RATICIDE (1)

Aquí tenen les arrels
Del arbre més maltractat,
Destrossat à cops de sabre
Sense mides ni pietat.
Los que hovan de masticarlo
Perquè l'arbre mas gran fos;
Tots los dies hi fan lleva
Y ab ella cuynan l'arròs.
Aròs de la Llibertat,
De la Ciència y del Progrés,
Los teus frays tant que alimentan
Y ellos no han estatian per res.
Al contrari, 't portan
Odi tan cruel,
Que 'l arrancaran
De soga y d'arrel.
Voldrian que anessin torts
Los que estudien de art,
Seguint falsas teories
Y fentos beure à galet.
Volent que no se analisi,
Perque may se ha demostrar,
Si es la forma ó la materia.
Lo primer que 'ns ha format.

Segons molts doctors dubtoosos,
Hipòcritas y farans,
La juventut escolar
Vol dir qu' hem de se' escolars.
Volent que fem com los sorjés,
Menjan, per ser bons quinysos,
U' un teix signors y patates,
U' altre trufas y signrons.

(1) Cantat durant l'últim carnaval per les societats humorístiques *La Trompeta* y *La Pandereta*, recullint fondos per les víctimes dels terremotos de Andalusia.

Y al que pensi y al qu' escriguí
Dibent que 'l ranxo no es bò,
Cop de sabre, coll à terra,
Y després... ja el presó...
No 'ns creiem donchs les pestanyas
Estudient nit y dia
Matemàticas, Retòrica,
Història y Filosofia.
No 's fossin mallo la cloaca
Les que s' dedican Medicina,
Buscant anterior, veient
Per saber com se respon.
Fora 'l històri y l'escuela
Si no hem de fer anatomia,
Otejides mides y rectiles,
Lleendes la Geometria.
La Naturia tan perduda
També debém olvidar,
Perquè ja la perdut la Espanya
Lo rumbo de navegar.
Lleendes la Geografia,
Ignorem les poblacions,
Las províncies, los lenguajes,
Rius, muntanyas y turons.
Y aprendem en sensos llibres
De la Historia Natural,
Mirant com évoli la terra
Dominis 'l Regne Animal.
De què 'ls servissin la Química,
La Física y la Biologia,
Si les Herbas no serveixen
Què fan de la Gramàtica?
Adest màsica y poesia
Si no existi cada dia
Per la inmaculada verge
Dihenli Aya María.

Dos ves dies salser Maria, etc.

Fora cièncias, foras llibres,
Y aquell que volga estudiar,
Qui analisi 'l Megàster.
Qui hi ha als llibrets de fumar,
Qui 's dediqui a les cocottes
Y aprendrà a cançar flamenca,
Barrejat amb los inverns,
Sempre jugant y bobint,
Vagi à missa cada dia,
Resi sempre a tot indret,
Portant sempre a la butxaca
Rosari i galivet.

Si 's fa de questa menys
Allavoros los lapanyols,

Sorren, per matins y cafres,

La rovella de la cançó,

Aya María porissima!

Volent para mes eternos

Si llegim llibres heretges

Rostres com pollastres 'nserim al infern.

Seguim à la Diplomacia,

Respectant la superpotència

Qui respecta per la patria

La fam y la descolonització.

Pel comte de Democracia

Vinga aquí la Barracuda.

Y al que conti y al que xiuli

Y al que més sens recel,

Cop de sabre, coll à terra,

Y viva Santa Isabel.

Aya María porissima!

Volent para mes eternos

Si llegim llibres heretges

Rostres com pollastres 'nserim al infern.

Joan Durán y Boix

Diuhen los ministerials que 's preparan grans alsaments zorrillistes.

Y en que dirian que ho han descubiert?

Donchs en la alegria dels que tenen de sublevarse.

Y fins han endevinat la fetxa, soposo també que en la alegria.

Es lo dia de sant Joseph lo destinat à las sublevacions.

'Nes qui dupte ara del gran talent de nostres governants, quan en la cara dels revolucionaris fins concieren lo precis moment en que 's tenen de sublevar?

Vamos, treymese la gorra ab respecte.
Y aguantemnos lo riure.

E

Dos periódichs liberals que 's publican en lo partit de Manresa, tots dos acaban de ser denunciats.

L' un es *La Montaña*, de Manresa, y l' altre *El Republicano*, de Sallent.

En fi, procurem recordar pe'l dia que 's de baix vagin dalt.

E

Lo gobernador de Guipúzcoa ha prohibit en lo Cafè Francès de Sant Sebastian que puga tocar la Marsellesa.

Bon puntual per las institucions.

Y bona gràcia que 'm fa 'l tal senyor gobernador.

E

A mes de las víctimas dels terratrèmols, à la província de Málaga hi ha un'altra classe de víctimas pera las quals no 's recullen fondos ni ningú se'n recorda.

Son aquests los mestres d'escola, als quins se deuen trenta mil y pico de duros de son miserables sou.

Volen mes calamitat per' aquests mestres que 'ls goberna que correu?

E

Uns cassadors van trobar en la carretera de Mollet una dona desfallecida per la fam.

Las glòries de tanta miseria corresponen de dret als conservadors.

Que aquests son las úniques prosperitats que nos poden dur.

E

Y torna *El Motín* à ser denunciat per 24.º vegada, aquest últim cop per haber reproduït y comentat un article de *La Montaña* de Manresa, recordant la fetxa de la entrada dels carlins en aquella ciutat.

Decididament los conservadors volen distingir à *El Motín*.

Y ho logran.

Si senyor, à copia de perseguirlo.

E

A Bilbao hi ha hagut una irregularitat 'de quantar mil litres de vi.

Tots se 'ls ha begut un emplest.

Es una irregularitat de lo mes borratxo que se puga veure.

E

Y d' Alicant ha fugit un administrador del joch nacional (loteria) importantsen los quarts, per supost.

Aquesta vegada lo fugitiu ha estat de sort.

Com que se'ls ha endutats totas.

Lo qual forosament té de portar desgracias al gobern.

Si al menos algun empleat tinguis la trassa de irregularisarnosel.

Pero no tingan coidado.

Mal' herba...

E

Per Andalusia comencen à queixar-se molt y molt per la mala manera ab que 's reparteixen alguns socors.

Jo suposo que 'ls fondos recullits oficialment se deuen repartir pe'l sistema conservador.

Es a dir, irregularment.

Donchs no hi ha ningú que tinga motiu per queixar-se.

Cadascú obra tal com es.

E

L' ajuntament de Valencia ha inventat un un impost sobre toldos, velas, cortinás, retòls y mostrars.

Per ara, sembla qu' encara no 's pensa posar tribut al caminar ni al fer-tecos.

Que durin un xich mes los conservadors al poder, y de pitjors ne veurem.

Com que son sistema no consisteix en altra cosa mes que en pelar à tothom.

E

Vaja, que 'ns ha sortit en Pere, lo bisbe de Plasencia, ab molles agallas que un cabecilla de quart i renga.

Ha tingut l'atrevidament de censurar al govern en una pastoral.

Y 'l govern diu que ho dirà al papa.

Al de Roma, entenemos.

Y al tenirlo de posar en pràctica, com 's bon conservador y reaccionari, no sab per qui costat tirar.

Pero no 's desconsolin, que al últim, ja s' ha decidit.

Y ha resultat fer un escarmish.

Y obrar ab energia.

Y posar mà à la obra desseguida.

Y efectivament. Per fer pagar al bisbe sas agallas contra 'l gobern, aquest... ha denunciat lo periódich *El Progreso*, per reproduir ab algun comentari un trosset de la pastoral d'en Pere.

Ves era qui podrà dir que la conservadors no tenen energia de la pastoral facciosa de un bisbe...

En Cassier ha entrabonat tres dies en lo Congrés.

La discussió dels assumptos universitaris ha durat dos mesos.

Quin profit n' ha tret lo país de tanta xerramèca?

Lo de un pegat en un banch.

Al entrar en premsa aquest número, París està celebrant lo 82.er aniversari del naixement de Victor Hugo, lo primer poeta francès de nostra ètat, i un dels més constants liberals y llibre-pensadors de França.

Lo 26 de Febrer compleix anys aquell que, vell de cos, sent en son pít lo loch de la joventut en favor de la llibertat dels pobles.

Gloria a Victor Hugo, al sige que l'ha vist neixe, y als liberals que l'honran!

Per tota Espanya... què per tota Espanya! per tot lo mon civilisat s'ha celebrat l'aniversari del martiri de Giacomo Bruno.

La religió catòlica, que l'immola, deu sentirse cuberta de vergonya aquests dies, al veure com 285 anys després de haber consumat una de tantas infamias com la deshonra, tot lo mon civilisat ne protesta tirantli en cara son crim.

Pero l'catolicisme no se avergonyeix. Y es que pera gaster de una cosa se n' ha de tenir.

Prou treuen lo festej per la boca, los representants de Catalunya en la qüestió del mudus vivendi ab Inglaterra; pero, com sempre, tot resultarà inútil lo que s'fassí contra la voluntat del govern.

Ja hora hora de que 'ns convencessem de lo tanto que resultat lo sistema de demanar.

Mentre no siga substituit per lo de pendre, se anirà malament.

Lo sistema de cadaçà pendre lo seu consisteix senzillament en no consentir cap govern ni institució que no fassa la justa voluntat dels productors.

Vejin si aquest canvi no fora molt mes dret y segur:

A LA JOVE I SIMPÀTICA SENSIBILITAT ISABEL R. DE O.

A tu, nina horrosa, simpàtica y pura,
que d'ales d'hermosura,
bonata y carisma en la cara, la llegoix,
y'm tens raudí sempre de tant que t'estimo,
y al reuret m' animo,
gojós te dedico lo cant que segueix.

LA PROSTITUTA

Los joves no saluda cantant y fent gracia
per veure si posen
algun d'aquelle joves rubets d'ilusina.
Se posa bonica, de flora adornada,
la cara empolvada,
y ab ulls que fascinan y cautan passions.
Molts cops estant trista joyosa's demostra,
y sempre ab tota mireta
inmensa alegria y amor a destrar.
Pobretat que parla vol ferho ab ternura,
per mes amargura
que 'l cor li trossaj per ferla moira.

Si pensa y medita, recorda ab tristesa
que fou gran villesa
fugir dels seus pares per vendres l'honor.
Y plora, al mirarse per sempre perduda,
y lluix de l'ajuda
dels sires que li daren la vida ab amor.

Si conta sa història, no n' es escuchada,
y situa, desdizida,
ne reb cada dia desdinya y reganya.
Si busca un amparo, ningú ja li dona;
tostem l'abandonada,

lo mon la desprecia, ningú sent ses planyas.

Y encara ab sarcasme, veuent que jeneixa,
graduentan s' hi entrega
cegada pe l'ici la vil societat;
y en compass de darrí consola, li d'expinsas,
si dona metinxas

qu'encenes la flama del mal y 'l pecat.

Llavorons rendida, sofrint cruel martir,
se lloixa ab defiri
en mitj d'una orgia esparsa, infernal.
Y acaba la pobresa viva embrutida,
plorant alligada

dientun la mortalla de un sacer hospital.

JUANITO CATALÁ

A Chelva hi ha una noya que fa miracles ab permis del rector.

Diu que de nit se li apareix una verje (no serà la maridona) y li diu que vagí a tal ó qual familia a ferlos saber que tenen de fer dir missas.

Que tal si es espavilat lo rector y animals los feligresos?

Nou mil duros recollits à la bisbe pera las víctimas dels terratrèmols d'Andalusia serviran pera fer una iglesia nova.

Això si que té salter.

Podrián morir de gana 'la vius ab tal sistema, pero al menos se salvaran las ànimes dels morts.

Y les capel·les farian l'olla ben grasa.

Que ja es lo únic que 'ls interessa.

A Ripollet s' ha inaugurat un *Café-teatre de Jesus*, destinat per 'ls exclusius dels carcs de la població.

Magnific.

Suposem que per palcos deuria haberhi confessionalia, per butaca cadires de baquetas, y per decoracions quadros representant la passió de Cristo y la entrada dels carlins en algun poble liberal.

Si s' això hi anyadian que 'ls espectadors portin teules, s' estigen ab lo rosari a les mans y se iluminen tot lo teatre ab quatre ciris y algunes llantiás ab xinxeta, la il·lusió fora de lo mes acabat.

Y sobreto digne dels cervells estantissos de la concurrencia.

Continua distinguda en un convent de Figueres aquella noya de tretze anys de la que 'n donarem ja notícia.

Res fins ara hi han valgut las suplicies ni las protestes de la mare, contra qual expressa voluntat obran las monjas.

Molt ben fet.

Ja es hora de que escarmentin tots los que conhass filia als cleri-ruchs.

Quèdém, donchs, en per simples los ha estat be.

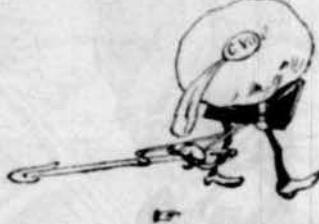
À propòsit de la pastoral del bisbe de Plasencia, diu un periòdic ministerial qu' està escrita ab ploma de cabecilla.

No serà pas jo qui ho negui.

Pero si, debem advertir que si això ho hagués dit un periodista d'oposició ja estaría purgant lo *delicte a la caga-menys*, y tindria feyna per rato.

Pero sent ministerial lo periòdic, lo fiscal no hi arriba.

Y neguinme que la llei es igual per tots.

Los carlins y 'ls mestissos cada dia se fan la guerra mes catòlicament, es a dir, mes salvatge. Confém ab lo rosari de la aurora.

Que es ab lo que acabarin aquestas *religioseries*.

Lo diputat catòlic, apostòlic y paparina Menéndez Pelayo ha dit en lo Congrés que la desamortisació dels bens del clero fou un ill-dronissi.

Y la majoria aplaudia.

Y casi tots los que picavan de mans s' han enquit comprant bests del clero.

Y vosots preguntareu: *¿Ahont es la vergonya y la decencia?*

Donchs ja ho veuen.

Per ara, ni rastre.

Consolem-nos pensant que 'ls catòlics ja començan a predicar, si lo convé, que la propietat es un robo.

En aquesta idea concreta lo qu' es jo no 'ls contradiré pas.

La iglesia de Vilanueva (Saragossa) ha sigut robada.

Los ladres continúan tranquilis.

Igual que 'l rector, lo sagristà y la major-dona.

Per la quaresma los rosaris de l'Aurora pen- dran més increment.

Y suposem que la assistència a tan delitós es- petacle se cotizarà a l'alts.

Se diu si per 'ls divendres sant se organizarà una cabalgata.

Res, volen divertirnos.

En una carta de Tarragona que tenim a la vista se 'ns denuncia la brutalitat de un reverent nomenat mossen Ramon Colomines, en-carregat de la casa d'Ordes de dita ciutat, que castigà als albergats fentlos despollar pera pe-garlos horrorosos palissas.

Lo dissaple de la setmana antepassada socà 'l torn a un noi de una edat de 13 anys, al que després de ferlo posar nuer i clavarli una tremenda palissa, va treure del establiment *bene-fic* bastant part de la pit, donant-li alguna roba y la cantitat de... quatre quartos per mantenir-ne.

Pero senyor, estudiaran bonas costums a ca- freria alguna reverentia!

Lo mossen Ramon de Tarragona es un digne company del pare Ramon dels escolapis de Barcelona.

XARADAS

Banca, si volles pesquera,
primera;
per menjar n' es cosa bona
segunda;
invertida un matxi n' es
tercera.

Y ja no 'l dech dir res més
per no ser més declarada,
poni trinxeres la xarada
ab primera, dos y tres.

M. GARRAL

ROMBO

Sustuir los picas ab lletres que llegides vertical y horizontalment, digan: La primera ratta una Herra; la segona, un animal heroi; la tercera, una població catalana; la quarta, una ermita d'aprop de Berga; y la quinta una vocal.

ARENAL

GEROGLÍFIC

S I
buròt municipal
T
roba
R I
ROCH NAIFAT

SOLUCIONS

À LAS CANORIAS DEL NÚMERO PASSAT

XARADA: — Astro-no-mi-a.

GEROGLÍFIC: — Una tenia pèrera y altres lletres.

LA GRAN UNIÓ DELS LLIBERALS MONÁRQUICHS

Com comensa

Y com acaba